

SETMANARI CASTELLARENÇ

ANY V :: NUM. 238
Castellar del Vallès - 17 setembre 1937

Redacció, Administració i Impremta:
Puig de la Creu, 3

Número solt: 20 cèntims
Subscripció: 60 » al mes.

La tasca comença

Tant si les jornades són favorables, com si les hores que les integren es reuen alterades per la inquietud del moment, l'any va fent la seva via i junt amb ell els infants es van fent grans.

El bastir un edifici té unes èpoques en què el factor del temps li és propici per a resoldre millor la tasca. Aquest temps en què la temperatura mitiga el reeiximent de la construcció, passa cada any i aquesta metòdica continuïtat fa que el que no es logrà en un any, en el venidor o algun altre es resolgui.

Més, seguir aquesta teoria en la instrucció de l'infant, és irrefutablement mixtificar-li el seu pernéndre. Any que perd la infantesa en l'hora del seu desvetllament cultural, serà una pedra més que el dia de demà li serà indispensable per suportar el pes de l'edifici que sobre d'ell està pronosticat i que el transcurs del temps va construint, posant continuament una pedra després de l'altra, sense preocupar-se si aquestes han adquirit prou solidesa.

El temps és el cronòmetre més regulat en totes les coses, a l'hivern dona fred, com a l'estiu calor; als fruïterars en el seu temps els omplena de flors i en el seu dia de fruita saonada; i així va repetint-se d'anyada en anyada.

Els humans, d'infantesa solament en tenim una i mai ens estarà bé opomellar a la vellesa la florida que la seva hora era la joventut.

Ara comença una tasca pels nostres infants, han d'anar a estudi! Siguin quines siguin les circumstàncies, favorables o desfavorables, és l'hora de què els infants han d'anar a l'escola, han de trobar les portes de la ciència obertes de bat a bat; si perden una anyada, demà els pot fer molta falta, ells en sentiran les conseqüències, però els responsables serem nosaltres, els que ara és l'hora de pensar en què els infants són els homes de demà.

Infants, la tasca comença. Penseu que dintre d'uns anys tot el que avui apreneu a l'escola, és el bagatge amb què haureu de fer camí per tots els plans i senderons que se us presentaran durant la vida.

Recordem-ho tots. Pensem que pels nostres infants, la tasca comença.

Els submarins en la nostra guerra

Amb motiu de l'ensorrament del vaixell «Amuro», a l'entrada meridional dels Dardanels, a prop de l'illa de Tenedos, per un submarí desconegut—però que el cap del Consell Nacional de Defensa, amb les notes publicades no fa molts dies, es suposa que és de nacionalitat italiana—i per això he pensat d'escriure quelcom sobre els submarins de l'Armada Naval Republicana Espanyola.

Passaré doncs, a fer un xic d'història: La flota submarina de la nostra Esquadra Naval Militar, per cert, mai ha estat molt nombrosa; comptava amb les bases d'El Ferrol, Cartagena, Mahó i Càdiç, com a base d'aprovisionament, amb unitats en nombre de 14 a 16 en els anys 1932-33,

però aleshores resultà que a l'any 1934 es suprimí la divisió de submergibles de la base naval d'El Ferrol, en la que tenia quatre unitats de la sèrie «B», que passaren després en el de Mahó, que junt amb els dos que ja comptava, tingué una flotilla de sis unitats. I Cartagena, arsenal principal de la flota submarina espanyola, tenia dues divisions, o sigui les sis unitats de la sèrie «C» i quatre de la «A», (aquests són de construcció i de tipus molt vell i a més per fer molts anys que presten servei), actualment han estat retirats de servei, per ésser inútils de llur feina que els tenien encomenats. En els finals de l'any passat o entrants d'aquest, fou donat d'alta a la flota, el nou submarí «D-1» i en les drassanes de Cartagena, se'n construeixen dos de la mateixa sèrie «D-2» i «D-3», en la que crec que a entrants del propi any, es donaran d'alta en la Marina de Guerra. En resum, la flota actual submarina de l'Esquadra

Naval Popular de Guerra, consta amb dotze unitats o siguin: les sis de la sèrie «B», cinc de la «C» i una de la «D».

Doncs ara bé, que quan la sublevació militar, en el 19 de Juliol de 1936, les bases navals de Cartagena i Mahó, prompte foren alliberades i es posaren tot seguit a les ordres del Govern de la República i és per això que els sublevats no comptin en cap mena de vaixells d'aquesta classe, (excluint els que Itàlia i Alemanya, que actualment els ajuden).

En els primers dies de la nostra guerra, els submergibles de la flota republicana, prengueren una forta ofensiva, atacant als vaixells pirates sublevats, fent los encasernar a les seves bases i tenint por d'enfrontar-se amb les nostres naus, bloquejaren els seus ports, protegiren a la nostra Marina Mercant i feren serveis de vigilància, en la que es notava la gran mobilitat de la flota submarina, com també la de superfície.

Amb tot això, arribà el moment en què Alemanya i Itàlia amb la col·laboració de Portugal, es decidiren a donar la seva ajuda als sublevats espanyols, en la que no sols fou d'armes, municions, avions, sinó també d'homes i no faltà la Marina de guerra d'aquells països (del que per desgràcia, si demanessin proves no en faltarien) i això no faltà l'acció de la flota submarina dels països anomenats. Només us tingué de fixar amb l'exposició que us poso al davant, de les accions dels submarins estrangers, sense comptar amb els dels seus navilis de superfície produïren.

La primera operació bèl·lica, fou en els primers mesos de guerra, en el torpedinament del submarí «C-2», que fou enfonsat a unes quatre milles de la costa de Màlaga, de la que tenia ordre de defensar. A cap de pocs dies feren el mateix al creuer «Miguel de Cervantes», actualment en reparacions de les averies sofertes; el pailebot «Rápido», de la matrícula de València, ensorrat per un submarí i també no fa molt temps una nau grega amb carregament de benzina per Barcelona, enfonsat davant de la costa catalana.

Un petrolier, cap els primers de juny d'enguany a l'altura de S. Felu de Guíxols, ara fa uns dies el destructor de la flota popular «Churrucá», torpedinat, però sense conseqüències fatals i en reparacions actualment, el «Conde Abasado»,

el «Ciudad de Cadiz» i finalment l'«Amuro», en els Dardanels i tot fet per submarins.

En resum: això és un bloqueig contra les nostres costes i vaixells que surten per a proveir-se de queviures per a sustentar-nos, i per ells no és molt difícil fer-ho, perquè compten amb les bases de les Canàries, El Ferrol, Càdiç, Ceuta, Melilla, Mallorca i després l'ajut naval de les nacions amigues.

I és per això que els submergibles republicans, de l'ofensiva han tingut de retrocedir a la defensiva, però jo reconec que per als nostres marins submarinistes, ha d'ésser molt difícil poder navegar i maniobrar entre les aigües plenes de mines, submarins i navilis que sempre estan vigilant, per a caçar-los, anihilar-los i ensorrar-los en les profunditats de les aigües marines.

A l'escriure aquestes quartilles, és per a dedicar-les a demostrar amb les meves possibilitats, el treball dels nostres marins, amb les penalitats que es troben per a executar les ordres que els seus comandants els hi ordenen i si és precis moren per la defensa de la independència de Catalunya i junt amb ella, la de tota l'Espanya Republicana.

V. M. ALSINA

Buscant un tema

Serien poc més de les dotze de la nit, quan em trobava caminant per la carretera en direcció a casa i malgrat anar sol em sentia acompanyat pel remoreig de les fulles dels arbres, així com també pels nombrosos cants estranys d'aquelles bestioles que prefereixen el silenci per fer més dolces les seves veus noctàmbules.

Si bé no dormia caminant, la son em dominava força, però tot de sobta com si una veu que no es sentia m'hagués cridat vaig deturar-me, recordant que aquella setmana no havia escrit encara ni el més petit article per aquest setmanari.

Naturalment que la veu no podia sentir-se, perquè no era més que la de la voluntat d'un deure, que en aquest cas podem dir-ne també el deure d'una voluntat. Oh, que avançada estarà la humanitat quan procuri sempre complir la voluntat del deure!..

I com és natural, tot article deu basar-se sempre amb un tema o altre. I ja em teniu buscant una forma.

Segurament algú dirà: en els temps actual de temes és el que sobra, i amb això també estic d'acord puix fins es po-

den trobar tal com jo ho feia, buscant lo a les fosques.

El que passa, és que amb tants, la ploma no sap si córrer envers l'un o l'altre, perquè són molts els que podem anomenar d'actualitat i de vital importància, si bé alguns pel seu fons enrevessat la ploma no s'atreveix a tocar-los per por de trencar-se, i d'altres que pel seu respecte està vedat esmentar-los, puix la guerra també ensenya de callar.

Però deixant a part tot això junt amb tot quant la nit, romàntica i poètica, de si mateixa inspira, encara hi ha temes per tots els gustos. En primer lloc, tenim el tema argumentat de les nostres discrepàncies, que tant obstaculitzen la nostra unió, que amb ell sol n'hi hauria per acontentar als més empedreïts i no parlem del que fa referència a les subsistències i els seus preus crescuts, que tampoc és de menys categoria, encara que aquest sembla que té tendència a millorar per les disposicions de Govern, multant desaprofitejats, tancant establiments i fent conèixer als més exigents el bé que s'està a l'ombra i entre quatre parets. I amb aquestes disposicions per fer complir el preu de taxa, encara s'atreveixen a seguir les seves «andades» i a profit de les seves butxaques i aquí si que tots els ciutadans deuen procurar també la seva ajuda a fi de què, aprofitant les circumstàncies, no continuï aquest joc poc escrupolós de fer-se rics amb la sang del poble.

Tema d'actualitat seria també al parlar de la recollida dels raïms, per lograr potser després de les veremes, un preu més raonable del vi. I a propòsit d'això, hem permeto assabentar als lectors que al Recó del Ripoll estem d'enhorabona.

Des de fa una temporada, que per fortuna, algunes bótes s'han convertit

LES LLETRES

Dècima amorosa

Al meu amic A. G. T.

Al dir l'estrofa de l'amor,
m'heu perfumat d'olor divina:
heu sigut fúlgid guaiador
per arrencar, del cor, l'espina.

Espina que és i que no és,
rosa esfullada amb el dolç bes
d'una esperança no esfullada;
desig incaut de tendra edat
que quan aquesta haurà passat
serà en mi joia benaurada.

JOSEP M.ª LLÓRENS I PARELLADA

com la de Sant Farriol La bóta de Sant Farriol, si la memòria no m'enganya, puix fa molts anys que vaig llegir-ho, era el títol d'una prosa escrita en cert llibre i feia referència a una bóta de la que no s'acabava mai el vi. Es a dir, la prosa explicava una espècie de miracle d'aquells que abans tan abundaven i que ara mai no succeeixen.

Una bóta començà a donar vi i sense que ningú l'omplís, passava de pares a fills rajant sempre.

I faig aquesta comparació, perquè certa espècie de venedors de vi que al principi d'estiu deien ja acabar-lo quals motius els impossibilitava de vendre'n, aquelles bótes «farrioleres» segueixen donant vi, però amb l'exclusiva particularitat que sols ragen per segons quines garrafes. En fi, «cosas de verano» que podríem dir-ne.

I jo no vull pas anomenar a ningú, ni vull pas dir que hi ha qui digui que venent el vi a 0'70 ptes. el litre s'hi perden diners (sense ésser revenedor) però, si que mereix aprovació, aquell qui encara, que venent una quantitat tant reduïda i formant-se un alt concepte dels moments actuals l'ha mantingut a 50 cèntims.

Al confeccionar aquesta espècie d'introducció a diversos temes, ha fet que inclogués aquest del vi, més no per a defensar un interès personal, puix per sadollar la set acostumo a veure aigua.

Tot aquell qui sent certa afició envers la ploma, mai deu usar-la (a no ésser per fer una aclaració) amb un interès particular, sinó defensant el bé col·lectiu, o sigui per un interès general i així és com deuriem voler viure, mirant el bé de tots, tota vegada que en ell hi va induït el propi.

D'altra forma, tot quant es prediqui en pro d'una societat noble i humana, no serà més que una espècie de conductora nova amb unes rodes velles.

QUIRZE MORERA

SILUETES DE CAMPANYA

RECORDS...

per LL. CANET I FOIX

V

Imaginen-vos dos soldats joves. Dos soldats de solament divuit o vint anys cada u.

Naturalment que en llurs cors hi tindran aixecat un castell d'il·lusions. L'edat es presta perfectament.

El seu parlar té aquell accent tan regional, tan propi, tan característic. Aquell deix que caracteritza tan l'ànima dels pobles. No tan just, però si tan significatiu és el vestit que porten: Fora de mida, solfejat i amb molts botons a les cames.

El seu rostre, de bell moment, era d'uns amargats.

Les barbes que portaven, més que unes barbes, eren una manca de barber, una botja magra, esventegada.

Feia molts dies que els feien córrer d'un front a l'altre. I sempre com a barroera mercaderia. Sense contemplacions, sense detalls, sense idea d'on anaven.

Eren fills de dues cases pobres, de dues llars humils. Potser per això tingueren de viure tantes calamitats. Tingueren de passar de barrim-barram tantes vegades.

Altrament, encara que no havien anat pas molt a l'escola, i el poc, en escoles no massa bones, tenien format ja un concepte de les coses. Tenien una regla de moral, si no més extensa, almenys en arreglament als principis de Moral Natural.

...I tenien uns dinou anys... I d'una manera violenta foren sostrets de llurs cases i arrastrats a fer la guerra. Una guerra amb moros, mercenaris i legionaris estrangers de defensa a la pàtria. De deslliurança a la pàtria. De quina pàtria?

Això és l'única cosa que no sabien. Que no els havien explicat mai.

Si Jaumeau ja deia un dia: «La pàtria dels pobres no existeix»... I un altre jorn afegia: «Deixen que els pobres també puguin tenir pàtria!»

...I els havien dit que anaven a defensar la pàtria... Si, una mena de pàtria que si bé no se'ls havia explicat, comprenien sobradament... perfectament...

Per això ahir al tardejar, prèviament buscat el pretext de baixar al riu a rentar roba, caminant camps a través i pujant algun pam de costa, es presentaren a les nostres línies.

Venien sota les llums de la tarda amb un raig de claror als ulls, però temerens també de què fossin assassinats. Car així confessaren que se'ls tenia advertits que procedíem.

Traspassada l'«alambrada», oh infinita Naturalesa!, tot eren abraçades, petons... àdhuc alguna llàgrima.

Catalans uns; nosaltres. Gallecs uns altres; ells! I davant aquesta objectiva disparitat, davant aquest trasbals espiritual que les guerres porten als pobles i als homes, només un sentiment imperava: *Fraternitat!*

Semblarà paradoxa? Ço apareixerà una ironia? Tanmateix ahir, presentada l'ocasió, ens hauríem mort salvatgement...

El cor dels homes, bo i essent homes, és tan profund també. Tan profund..

Front de Terol. Martín del Rio, agost 1937.

Procediments intolerables

Procediments intolerables són els que segueixen els dirigents del Sindicat de Rabassaires de Castellar; procediments tals, que si fossin emprats per alguna altra organització, en especial la C.N.T., a hores d'ara hauríem vist més de quatre protestes públiques, tindríem els dirigents detinguts, clausurats els seus locals i dissoltes les seves col·lectivitats.

Els dirigents del Sindicat de Rabassaires de Castellar, mereixen la censura de tot el poble antifeixista per la forma que procedeixen, que no és altra que la que empraria qualsevol dictador.

Els dirigents del Sindicat de Rabassaires de Castellar, valent-se de què els decrets establerts els autoritzen a ells exclusivament el vendre tota classe de despulles i altres articles propis del camp, com també tota classe d'adobs, obliguen d'una manera indirecta a ésser socis del seu Sindicat, a qualsevol que hagi de proveir dels articles esmentats, ja que si no són socis del mateix, no els hi venen res.

Que els dirigents del Sindicat de Rabassaires obliguin a ésser socis als camperols tots, està molt bé; que siguin ells qui venguin tot el que fa referència als articles propis del seu ram, magnífic; però que d'una manera indirecta i denigrant obliguin a l'obrer de la indústria, fent arma d'uns drets que sols amb l'esforç de la gran majoria d'obrers de la indústria ha estat possible el conquerir-los, ja que si no haguessin estat aquests últims, a

hores d'ara qui sap a on fórem tots nosaltres, això és inqualificable. I si aquests procediments són fills de l'orientació que puguin rebre de la Conselleria d'Agricultura de Barcelona o bé de la Unió de Rabassaires de Catalunya, orientació serà aquesta que més aviat s'aproparà a l'Alemanya nazi i a la Itàlia feixista, que no pas a l'Espanya revolucionària i lliberal.

El que signa aquestes ratlles no les escriu en nom de cap partit social ni polític. Les escriu, perquè fervorós amant del bon procedir i amb plena convicció pròpia, entén que els homes, i més els que es diuen antifeixistes (i en aquest cas hi compto els dirigents del Sindicat de Rabassaires), no han d'arribar a l'extrem de caure en un baix esperit egoista que sols pot portar rencors i odis entre els treballadors del camp i de la indústria.

Estem en període de guerra i per tant fora de la normalitat. Què passaria si en la Cooperativa no volguessin vendre als que no fossin socis de la mateixa. Què passaria si la Col·lectivitat dels forners no venguessin pa als que no pertanyessin a cap dels Sindicats de què està composta la mateixa? Què passaria si la Col·lectivitat del transport, sols servís als seus afiliats? I si l'Empresa Forestal fes altre tant? I si la Federació de Metges acordés que tots els metges no prestessin cap servei als que per endavant no estessin aconducats? Seria lògic que «La Vallesana» sols servís als accionistes de la mateixa? Per quina regla de tres, jo per exemple, que pertanyo a un Sindicat, n'hagi d'ésser afiliat a un altre? Per què tots els afiliats a col·lectivitats de transport a tracció de sang s'han de fer socis dels Rabassaires, per adquirir els pinsos de les seves cavalleries? I així successivament?

Es així com s'aprofiten els rabassaires de la Revolució? És aquesta la forma que entenen la Revolució? Temps enrera sols podien treballar a la casa Tolrà tots aquells que combregaven i confessaven; és a dir: tenien d'ésser socis de l'església. Temps enrera cap terratinent entregava terres a cap camperol si aquest no s'avenia als tractes de lladre que l'hi eren proposats; tenia que amotllar-se a les pretensions del propietari. A Alemanya, si els obrers volen viure, han de retre homenatge a Hitler; no poden ésser d'altre partit. A Itàlia, altre tant. I així anem veient com totes les persones, entitats i inclús estats que així procedeixen, se'ls qualifica de feixistes, i com a tals se'ls combat. I si el procedir dels dirigents del Sindicat de Rabassaires és semblant, per no dir igual, quin qualificatiu mereixen? Les persones honrades i amants de

fer les coses sempre amb un sentit d'humanitarisme, tenen la paraula.

Si els dirigents del Sindicat de Rabassaires creuen que aquesta és la manera de pujar un Sindicat, mala pensada tenen. No han d'ésser aquests els procediments. Les accions dels homes que es precien d'honrats, han d'anar avalades per l'esperit llur que els anima. I els homes que diuen sentir la causa antifeixista, han de demostrar-ho.

CAMIL CARENAS

NOTICIARI

DIMISSION D'UN CONSELLER

Ens assabentem de la dimissió presentada al Consell Municipal pel Conseller d'Economia i Foment company Bartomeu Gelis Berga, fonamentada pel motiu d'haver-se d'incorporar a files com a pertanyent a la lleva del 1930.

NOU CONSELLER

Ha estat elegit per a cobrir la vacant de Conseller d'Economia i Foment existent en el nostre Consell Municipal, el company Joan Vilanova Brosa. A la reunió que tindrà lloc avui, prendrà possessió del càrrec.

No cal dir que desitgem al company Vilanova, un bon encert en l'ur comès.

REUNIO DEL SINDICAT AGRICOLA

Per a demà dissabte, a les 9 del vespre el Sindicat Agrícola, té convocats a tots els seus afiliats a una reunió general extraordinària, la qual tindrà lloc en l'estatge social.

LES LLIÇONS DE DIBUIX

Tal com estava anunciat, el passat dilluns varen donar començ les classes de dibuix, en un dels locals de les ex-Escoles del Patronat Tolrà, a càrrec del notable Professor Víctor Masriera, les quals prometen donar un excel·lent rendiment.

SINDICAT DE PROFECIONS I OFICIS DIVERSOS U. G. T.

Aquest Sindicat el propinent dimarts dia 21, celebrarà a les 9 del vespre i en l'estatge sindical, una reunió extraordinària a l'objecte de nomenar la Junta Directiva.

OBERTURA DE CURS

Convenientment assessorats, fem avinent que el proper dilluns reprendran la seva vida normal les classes Escolars corresponents al curs 1937-38.

Insistim en la necessitat de què els pares es preocupin de què llurs fills assistixin a l'Escola, puix que les autoritats es-

taran atentes per tal de subsanar qualsevol deficiència que dificulti el bon resultat de l'ensenyament primari.

UN DETINGUT

Aquesta setmana fou detingut el noi Joan Bigas Fabrès, de 15 anys d'edat, com a autor del robatori efectuat al Sindicat Agrícola Harmonia, del qual donàvem compte en la nostra anterior edició, confessant-se autor del fet i d'altres robatoris efectuats a fàbrica d'Emili Llobet Domeque, on treballava i a les Escoles.

Per tractar-se d'un menor d'edat, les Autoritats han fet els tràmits oportuns perquè es faci càrrec de l'esmentat minyó el Tribunal Tutelar de Menors de Barcelona.

L'ALLISTAMENT DE LA LLEVA DEL 1938

Com a ampliació de les disposicions del Ministeri de Defensa Nacional darreament inserides, les operacions d'allistament de tots els minyons nascuts l'any 1917 o sigui els pertanyents a la lleva del 1938, hauran de quedar enllestides el dia 20 d'aquest mes, data que ingressaran a Caixa els minyons.

Deuran incorporar-se tots els individus de l'esmentada lleva i la data de concentració es farà en els dies 21, 22 i 23 de corrent, a les Caixes de Reclutament.

Novament invitem a tots els minyons residents en aquest Municipi i naturals d'altres localitats, la necessitat que tenen de presentar-se amb tota urgència a les Oficines del Consell Municipal per tal d'ésser compresos en el dit allistament, en evitació dels perjudicis que podria ocasionar-los-hi llur incompliment.

TEATRE

La companyia socialitzada del Sindicat d'Espectacles Públics C. N. T. de Barcelona, amb Lluís Orduna, de responsable i actuant com a primera actriu Àni-

ta Tormo, demà a les 9'15 de la nit i en l'escenari del Saló Popular d'Espectacles representaran l'obra en tres actes, l'últim dividit en dos quadres, origina de J. Elías Teixidó: «No quiso ser madre».

NAIXEMENTS

Dia 10.—Salvador Ventura Narciso, fill de Salvador i Antònia.

Dia 12.—Roseta Garcés Rocabrúna, filla de Sebastià i Dolors.

Dia 15.—Prudència Calvet Langa, filla de Josep i Prudència.

Carme Puigdomènech Real, filla de Jaume i Elissa.

La nostra més cordial enhorabona als pares i llurs familiars.

MOVIMENT DE POBLACIO

Durant el passat mes d'agost, s'ha registrat el següent moviment de població:

Naixements: Adelina Brossa Calucho, Antònia Busqueta Argelaguet, Valentí Constans Mateu i Francesc Vila Prats; total, 4.

Casaments: Cap.

Defuncions: M.ª Teresa Casasayas Sanarau, Josep Borrull Punté, Francesca Bosch Vallcorba, Joan Figarola Gibert, Joaquina Sellés Rocavert, Ramona Tarres Santamaria i Francesc Raspall Torres; total, 7.

TORN DEL RAM D'ALIMENTACIO

Prosseguint el torn establert pel ram d'alimentació, el pròxim diumenge, li pertany restar obert de 8 a 1 del matí, el següent establiment:

Jaume Montllor - Carrer Sant Miquel

FARMACIA de torn per a diumenge, Major, 16

Ja ets subscriptor de
“LA FARGA”
 ?...